

เอกสารเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี **ชุดความรู้ และเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน**

สำนักนิเทศและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การปลูกไม้พลในดินเปรี้ยว

ดินเปรี้ยว คือ ดินที่มีความเป็นกรดสูง ดินบนมีสีดำหรือเทาดำ ถัดลงไปจะพบ สีสนิมเหล็กปะปนอยู่และมีจุดประสีเหลืองอ่อนเหมือนฟางข้าว (Jarosite) ในดินชั้นล่าง ลึกจากผิวดินประมาณ 25-150 เซนติเมตร พื้นที่ดินเปรี้ยวที่มีปัญหามากที่สุดบริเวณภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี อยุธยา สระบุรี นครนายก อ่างทอง และสุพรรณบุรี ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นที่ลุ่มน้ำขัง ใช้ทำนาเป็นหลัก แต่ผลผลิตที่ได้ยังต่ำอยู่ เนื่องจากมีปัญหาในด้านเคมีของดินความเป็นกรดที่สูงมาก มีธาตุอาหารพืชบางชนิด เช่น อลูมิเนียม และเหล็ก อยู่ในระดับค่อนข้างสูงละลายออกมาจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และความเป็นประโยชน์ของธาตุฟอสฟอรัส จะลดลง มีปัญหาทางกายภาพของดิน คือ เมื่อดินเป็นดินเหนียวจับตัวกันแน่นระบายน้ำ แล้วเมื่อแห้งดินจะแข็ง ยังมีปัญหาทางด้านชีวภาพด้วย เพราะความเป็นกรดสูงจุลินทรีย์ที่สร้างอาหารให้แก่พืชไม่สามารถทำงานได้

การใช้ประโยชน์ในดินเปรี้ยวนี้โดยทั่วไป ใช้ทำนาปลูกข้าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นนาหว่าน สำหรับบริเวณที่มีแหล่งน้ำชลประทาน เกษตรกรจะปลูกไม้ผลยืนต้น เช่น ส้ม มะม่วง ฝรั่ง ที่เป็นพืชที่ทนต่อสภาพดินเปรี้ยว การปลูกไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวนี้ จำเป็นต้องมีการจัดการที่ถูกต้องและมีการปรับปรุงดินให้เหมาะสมต่อการใช้ประโยชน์ของดิน โดยลดความเป็นกรด ป้องกันการเกิดกรดเพิ่มขึ้น ควบคู่ไปกับเพิ่มธาตุอาหารพืชในดินให้เหมาะสมต่อชนิดของพืชที่ปลูกด้วย

การจัดการดินที่ถูกต้องและเหมาะสม แก่การปลูกไม้ผล

1. คัดเลือกพืชที่มีความทนทานต่อสภาพดินเปรี้ยว เช่น ส้ม มะพร้าว ฝรั่ง ละมุด มะกอก เป็นต้น
2. เป็นทำเลที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ และสามารถนำน้ำมาใช้ได้ตลอดปี
3. สร้างคันดินกั้นน้ำขนาดใหญ่ล้อมรอบแปลง เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังในฤดูฝน

กรมวิชาการ
ศูนย์ปฏิบัติการ
ศูนย์ปฏิบัติการ
ศูนย์ปฏิบัติการ

www.ladd.go.th

การปลูกไม้ผลในดินเปรี้ยว

4. ขุดยกร่องสวนโดยปาดเอาหน้าดินมาพูนเป็นสันร่องไว้ตรงกลาง ดินที่อยู่ลึกลงไปนำมาพอกไว้ด้านข้าง โดยทำการขุดยกร่องแบบเดียวกันนี้จนทั่วทั้งแปลงเพื่อเพิ่มความลึกของหน้าดิน

5. ท้องร่องที่ขุดเอาหน้าดินออกไปแล้วกลายเป็นร่องน้ำ น้ำในส่วนนี้จะเป็น้ำเปรี้ยวจะระบายออกเมื่อเริ่มเปรี้ยวจัด แล้วจึงระบายน้ำจืดเข้ามาแทนใหม่

6. ใส่หินปูนฝุ่นหรือปูนมาร์ลเพื่อลดความเป็นกรดของดิน โดยหว่านทั้งร่องที่ปลูกอัตรา 3 ตัน/ไร่ หรือตามผลวิเคราะห์ดิน

7. กำหนดระยะปลูกตามความเหมาะสมของแต่ละชนิดพืช

8. ขุดหลุมปลูกขนาด กว้าง ยาว และลึก 50 เซนติเมตร แยกดินชั้นบนและดินชั้นล่างไว้ต่างหาก ตากผึ่งดินไว้เพื่อฆ่าเชื้อโรค แล้วเอาส่วนที่เป็นหน้าดินผสมกับปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก และบางส่วนของดินล่าง ผสมปูนมาร์ลหรือหินฝุ่น อัตรา 2.5 กิโลกรัม/หลุม แล้วกลบลงไปให้เต็ม

9. ควรปลูกพืชในต้นฤดูฝน เนื่องจากอากาศชุ่มชื้น พืชตั้งตัวได้เร็ว พร้อมใส่ปุ๋ยเคมีตามความต้องการของพืชชนิดนั้น ■

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

- สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน โทร 0-2579-1970
- สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12
- กรมพัฒนาที่ดิน ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กทม 10900 โทร 0-2579-8515

หรือที่